

August Wilhelm Hupel

1763. aastal asus Põltsamaal pastori ametisse Weimarist pärit ning Jena Ülikoolis õppinud August Wilhelm Hupel – valgustussajandile iseloomuliku humaanse mõtteviisiga toimekas mees. Hupel tõlkis eesti keelde Kuningamäel haiglat, apteeki ja meditsiinikooli juhatanud arsti Peter Ernst Wilde tekstid, millest 1766. aastal sai esimene eestikeelne ajakiri “Lühhike õppetus...”, mis trükiti samas, Kuningamäe trükikojas.

Hupel asutas Põltsamaal lugemisringi ning pidas kirjavahetust korrespondentidega üle Eesti- ning Liivimaa, kogudes andmeid Eesti maa ja rahva kohta. Hupel andis kogutud materjali välja pealkirjade all “Topographische Nachrichten von Lief- und Ehstland”, “Nordische Miscellanen” ja “Neue Nordische Miscellanen”. Lisaks tegeles Hupel eesti keele mõlema peamurde uurimisega.

Hupeli töödes ilmus ka esimene joonistus rahvarõivais eestlastest – J. H. v. Lilienfeldi poja Carl Magnuse “Eestlased Põltsamaalt”.